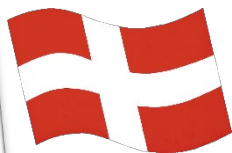

SuperBrugsens 100-års jubilæumsskrift

1919 - 2019

AuningBymuseum.dk

Auning Brugsforenings 100-års jubilæumsskrift

Udgivet af *AuningBymuseum.dk*

Udgivelsen er støttet af *Auning Brugsforening*

Pris: 25 kr. - kan købes i SuperBrugsens kiosk

1. oplag 300 eksemplarer

Printet ved *Brix Grafisk Kommunikation*

Redigeret af Henning Millard, *AuningBymuseum.dk*

Tak til *Sønderhald Egnarkiv*, der har været behjælpelig med at finde det historiske materiale frem.

En særlig stor tak til Margit Møller, Inger Millard, Ole Laursen, Inger Marie Linnemann, Bente Hedegaard, Susanne Bramsen Harbo, Anders Rasmussen og Carl Byrialsen, som alle har læst jubilæumsskriftet igennem og på forskellig vis bidraget med tilføjelser, rettelser eller forslag til indholdet.

Det har ikke været muligt at kreditere fotografier, tegninger og avisartikler i det omfang vi gerne ville. Er din ophavsret blevet krænket, beder vi om, at du henvender dig til *AuningBymuseum.dk*.

Rettelser og tilføjelser

Finder du fejl eller har du supplerende oplysninger, er du velkommen til at kontakte:

Henning Millard

Mobil: 4194 4081

Mail: henningmillard@gmail.com

Rettelser og tilføjelser vil indgå i en digital version af jubilæumsskriftet på *AuningBymuseum.dk*

Indhold:

Forord	Side 3
Den første Brugs måtte give op	Side 4
Auning og Omegns Brugsforening stiftes	Side 7
Medlemmer køber på klods	Side 9
Omsætningens udvikling	Side 10
Sådan så Auning ud i 1919	Side 13
Kvinderne og Brugsforeningen	Side 14
Uddelernes kaution	Side 16
Kontant betaling på forbrugsvarer	Side 19
Dividende gjorde Brugsen til noget særligt	Side 19
25-års jubilæet i 1944	Side 21
Lærling under besættelsen	Side 23
Rejsegilde på Brugsen i 1967	Side 25
Lilli og Erik Holm	Side 27
50-års jubilæet i 1969	Side 28
Den nye butik blev hurtigt for lille	Side 30
Stormløb på den nye butik	Side 33
Brugsen støtter egnens foreninger	Side 35
80'ernes mest moderne supermarked	Side 36
Historiske billeder	Side 38
Luftfotografier af Brugsen og Centervej	Side 44
OK Benzin fra 1997	Side 46
Århus Amt satte en kæp i hjulet	Side 49
Brugsen og byudviklingen	Side 50
Sagførergrunden	Side 52
Brugsen bygger i to etager	Side 53
Bogføringen udliciteres til Indien	Side 54
Da Brugsen glemte sin historiske baggrund	Side 56
Om fremtiden for SuperBrugsen	Side 58
Uddelere og formænd gennem tiderne	Side 61
Milepæle	Side 62

Denne 100 år gamle annonce i Rougsø-Sønderhald Herreders Folkeblad 1919 lagde grunden til den Brugs, vi kender i dag.

Fotoet af Auning Brugsforenings facade er fra Brugsforenings-Bladet 1937.

Forord

Her i 2019 kan vores lokale Brugs i Auning fejre 100-års jubilæum. Et 100-års Brugsforenings-jubilæum er ikke enestående, flere andre Brugser har fejret deres 100-års jubilæum før os. Men det er alligevel værd at fejre, især når man ser på, hvor mange andre Brugsforeninger, der har måttet lukke, inden de nåede at kunne holde et 100-års jubilæum. F.eks. Brugserne i Fausing, Øster Alling, Drastrup, Hørning, Aarslev, Uggelhuse, Vester Alling, Gjesing og Nørager, som alle er lukket for snart mange år siden.

I daglig tale siger vi bare Brugsen, men hvad betyder ordet *Brugsen* egentlig? Det er en forkortelse af *Brugsforening*, som igen er en forkortelse af *Forbrugsforening*, altså en forening af forbrugere. Og medlemmerne har da også i dag mulighed for at få indflydelse på Brugsens strategi, lige fra de små ting til de meget store linjer.

Hvem ejer egentlig SuperBrugsen i Auning? Ja, vores Brugs er en selvstændig medlemsforening, som selv ejer sine bygninger. Brugsens medlemmer vælger bestyrelsesmedlemmer på de årlige generalforsamlinger. Bestyrelsen ansætter så en uddeler til at varetage den daglige drift. Bestyrelsens opgave er at udvikle Brugsen og tilse, at budgetter overholdes, og at regnskabet føres forsvarligt. Desuden skal bestyrelsen sørge for, at Brugsen overholder gældende lovgivning. Auning Brugsforening er en del af Coop-koncernen og derved medejer af noget langt større.

Vi håber, læserne af dette jubilæumsskrift vil føle sig underholdt, og at indholdet vil give et godt indtryk af Brugsens 100 år lange historie!

Carl Byrialsen

Formand for Auning Brugsforenings bestyrelse

Den første Brugs måtte give op efter 10 år

Med til Auning Brugsforenings 100-årige historie hører, at det første forsøg på at etablere en levedygtig brugsforening kom allerede i starten af 1880'erne.

Annonce fra Randers Amtsavis 28. marts 1889, hvor den første Brugs stadig var aktiv.

I 1918 skriver førstelærer J.K. Rasmussen, at det var med bødker Jens Severin Rasmussen som uddeler, at Brugsen blev etableret i starten af 1880'erne, men at Brugsen efter små 10 år ikke længere kunne klare sig i konkurrencen med bl.a. købmand Gerstrøms forgænger i Torvegade 2 og købmand Richard Foersoms forgænger i Kirkegade 2.

Formodentligt er det i denne ejendom, at den første Brugsforening blev etableret med Jens Severin Rasmussen som uddeler. Ejendommen ligger Torvegade 16 og er opført i 1881. Fotoet til venstre er fra 1908. På facadeskiltet står der: K.J. Møller, Skrædder- og Manufakturforretning. Huset står der endnu, som det ses på billedet til højre.

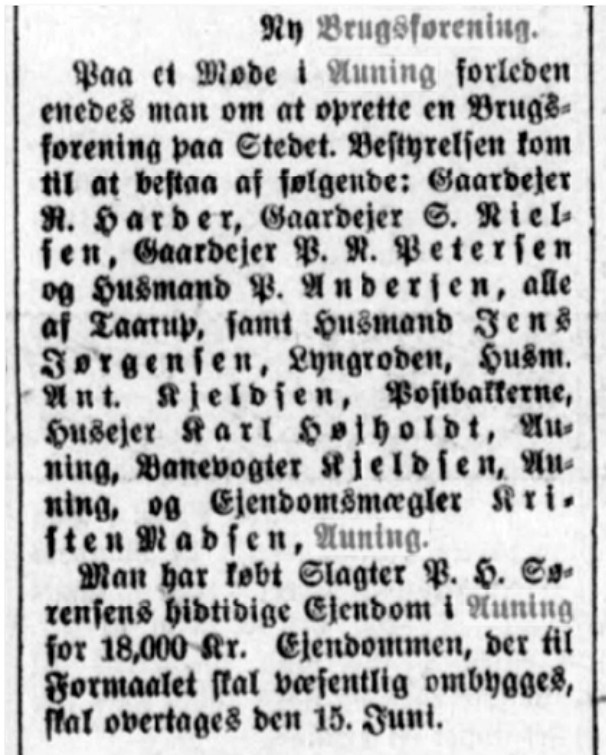

Efter at Brugsen var lukket i Torvegade 16, fortsatte Jens Severin Rasmussen i disse lokaler en forretning med kolonial- og manufakturvarer, indtil han i 1912 fik bygget ejendommen *Hækkely*, Århusvej 1. Forretningen her kom til at hedde *Flensborg-Lager Manufaktur & Kolonial*. I 1976 overtog *Flensborglageret* Brugsens tidligere ejendom Vestergade 14, da Brugsen flyttede til Centervej 8. Senere kom *Flensborglageret* til at hedde *Wagner*, som i 2007 flyttede til Centervej 14.

På samme tid, omkring 1919, havde købmand Foersom en af de største forretninger i byen med isenkram, kolonialvarer, vin, tobaksvarer, tørveproduktion og håndkøbsudsalg med medicin fra *Nimtofte Apotek*. En anden stor købmand var *Gerstrøm* i Torvegade.

Den nye Brugsforening blev omtalt den 24. maj 1919 i *Randers Dagblad & Folketidende* på følgende måde:

Hvis det kniber med at læse de krøllede bogstaver, så se her:

Ny Brugsforening

På et møde i Auning forleden enedes man om at oprette en brugsforening på stedet. Bestyrelsen kom til at bestå af følgende: Gårdejer R. Harder, gårdejer S. Nielsen, gårdejer P.N. Petersen og husmand P. Andersen, alle af Tårup, samt husmand Jens Jørgensen, Lyngroden, husmand Anton Kjeldsen, Porsbakkerne, husejer Karl Højholdt, Auning, banevogter Kjeldsen, Auning, og ejendomshandler Kristen Madsen, Auning.

Man har købt slagter P.H. Sørensens hidtidige ejendom i Auning for 18.000 kr. Ejendommen, der til formålet skal væsentligt ombygges, skal overtages den 15. juni.

Auning og Omegns Brugsforening 1919

I forhold til Øster Alling, Vester Alling og Fausing var man i Auning noget tøvende med at få etableret en brugsforening i byen. Først i 1919 blev der etableret en levedygtig brugsforening i Auning. På det tidspunkt havde Øster Alling Brugsforening eksisteret i 26 år, og der havde også i adskillige år været brugsforeninger i Fausing og Vester Alling.

Måske kom brugsforeningen i Auning langt senere end i nabobyerne Vester Alling, Øster Alling og Fausing, fordi et tidligere forsøg på at etablere en brugsforening var mislykkedes? (se side 4).

På Auning og Omegns Brugsforenings stiftende møde den 17. maj 1919 blev der i alt tegnet 84 medlemskaber, og bestyrelsen kom til at bestå af:

Gårdejer R.H. Harder, Tårup, formand
Gårdejer Søren Nielsen, Tårup
Gårdejer Peter Nikolaj Pedersen, Tårup
Husmand Peter Andersen, Tårup Kær
Husejer Karl Højholdt, Auning
Ejendomshandler Kristen Madsen, Auning
Banevogter M.C. Kjeldsen, Auning
Boelsmand Anton Kjeldsen, Porsbakkerne, næstformand
Boelsmand K. Jørgensen, Lyngroden, skriftfører
Smed N. Just, Tårup

Inden den stiftende generalforsamling havde man en aftale om at købe ejendommen Vestergade 14 med butikslokale og lejlighed på 1. sal for 18.150 kr. af fedevarehandler Ejler Henriksen, Pindstrup, til overtagelse den 15. juni 1919. (Henriksen havde lige inden købt ejendommen af slagtermester Peter Henrik Sørensen). Inden overtagelsen skulle ejendommen væsentligt ombygges. Inventar til butikken blev lavet og opstillet af snedkermester Jens Bering, Kirkegade 5. Hans regning lød på 2.000 kr. Efter ombygningen og indretningen blev den samlede etableringspris 34.864,93 kr.

Som Brugsens første uddeler antog man Niels Christian Stenfeldt, som var uddeler i Uggelhuse Brugsforening. Hans løn var 7 % af butiksomsætningen og 2 % af grovareomsætningen, samt fri bolig på 1. sal over butikken og fri have. Stenfeldt skulle stille med en kaution på 4.000 kr., hvoraf 2.000 kr. skulle betales kontant. Omsætningen det første år blev på 52.918 kr. (Det var i øvrigt Stenfeldts søn Egon Stenfeldt, der i 1937 etablerede Auning Bio).

Uddeler Niels C. Stenfeldt med frue (1919-26).

Uddeler Carl Madsen med frue (1926-63).

Jobbet som den første regnskabsfører fik P. Anker Poulsen, der ellers ernærede sig som post og musiker. Den allerførste vare, der blev solgt, da Brugsen åbnede 1919, var en tegnebog, som smed N. Just fra Tårup købte. Denne tegnebog gav Just tilbage til Brugsen som gave ved indvielsen af den nye forretning i 1967. Tegnebogen blev udstillet ved indgangen til butikken. Den var stadig udstillet ved 70-års jubilæet i 1989. I dag er den væk, og det vides ikke, hvor denne historiske tegnebog befinder sig.

Efter 7 år som uddeler fratræder Stenfeldt, og Carl og Laura Madsen fra Lindbjerg tiltræder som nyt uddelerpar i 1926. I ansættelseskontrakten var det anført, at Carl Madsen skulle betale 4.000 kr. kontant og stille en kaution på 2.000 kr. for at få stillingen som uddeler. Da Carl Madsen kom til, var omsætningen steget til omkring 65.000 kr. Carl Madsen virkede frem til 1963, hvor Erik Holm blev hans efterfølger. Carl Madsen var uddeler i 37 år og er den uddeler, som har siddet flest år på denne post i Auning Brugsforening.

Et af de ældste fotos af Brugsen i Vestergade.

Medlemmer køber på klods – mere end godt er

Frem til 1964 var det almindeligt, at medlemmerne købte på klods. Deres køb blev noteret, og der blev så afregnet løbende i en *kontrabog*, og efter 30 dage blev der beregnet $\frac{3}{4}$ % i rente. Brugsen købte og afhentede også æg hos landmændene på deres varetur en gang om ugen. De købte æg blev modregnet i kontrabogen, hvor også vareindkøb blev registreret. Til hvert bestyrelsesmøde blev der ud fra kontrabøgerne udarbejdet en skyldnerliste, som blev fremlagt og gennemgået. Særligt de første år gav det problemer med at få medlemmernes gæld inddrevet.

Medlemmernes lange kreditter betød, at bestyrelsen også skulle forholde sig til rykkerbreve fra FDB (Forenede Danske Brugsforeninger), da man havde svært ved at betale for de varer, som Brugsen fik leveret derfra. På et tidspunkt, da Landbobanken i Randers ikke ville forhøje kassekrediten, lånte næstformand Søren Nielsen fra Tårup Brugsen 5.000 kr. af egen lomme, for at Brugsen kunne betale FDB.

I generalforsamlingsreferatet fra 1926 får vi et indblik i, hvorledes det økonomisk står til, idet det oplyses, at årsomsætningen er 68.297 kr., og overskuddet er 352,46 kr., og at medlemmernes gæld til Brugsen fortsat er stigende.

Frem mod 1930 er det svære økonomiske år for Brugsen, og det bliver ikke bedre, da vi bevæger os ind i depressionsårene fra 1929. Omsætningen er stagnerende eller stiger kun svagt, og medlemmernes gæld til Brugsen er stigende.

Uddeleren måtte betale en del af medlemmernes gæld af egen lomme

Bestyrelsen måtte i 1932 konstatere, at 2.418,11 kr. af medlemmernes gæld måtte anses for tabt. Det ordnede man ved, at Brugsforeningen afskrev 1.418,11 kr., og uddeler Carl Madsen måtte betale de resterende 1.000 kr. af den gæld, som ikke kunne inddrives.

Fra 1932 går det mod lysere tider. Omsætningen stiger, og der kan atter udbetales 6 % i dividende. I 1935 rundede man de 100.000 i omsætning. I 1936 udbyggede man butikken for 9.738 kr., og den 16. november 1936 blev udvidelsen fejret med en medlemsfest.

Indtil 1939 havde man ikke forhandlet spiritus, men nu skulle det være, så man søgte og fik spiritusbevilling.

Omsætning på 100 millioner blev rundet i 2018

På den sidste dag i 2018 rundede Brugsen for første gang en årsomsætning på 100 millioner kr. Denne begivenhed blev fejret under stor bevågenhed ved kasserne, da man forventede at runde dette beløb inden lukketid.

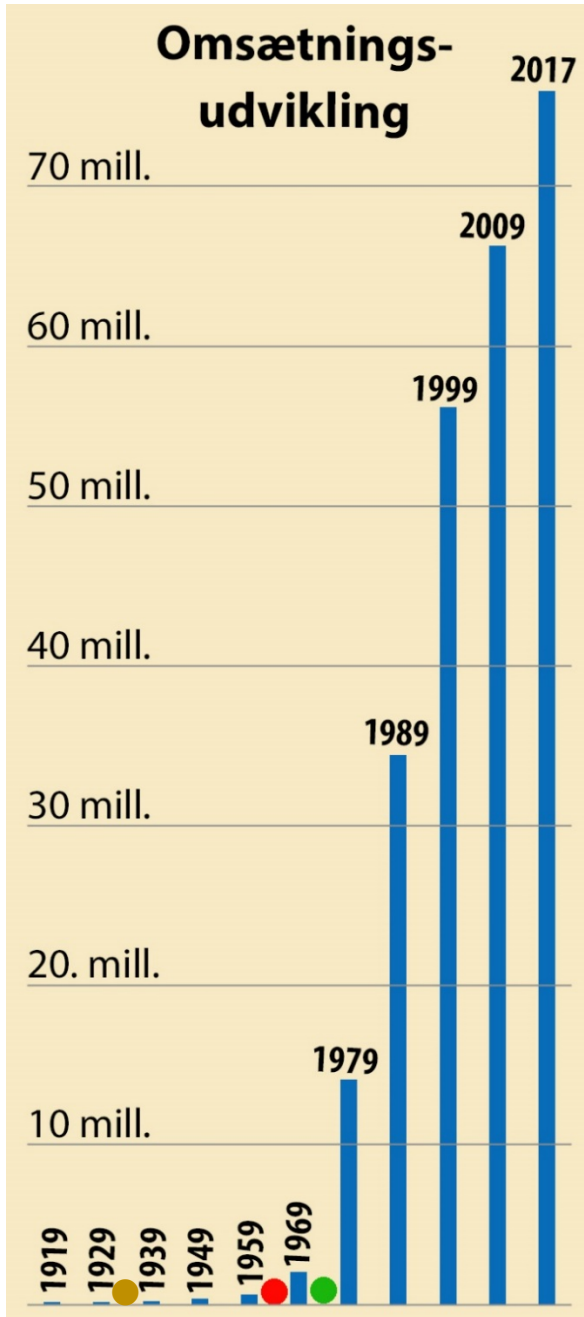
Også på Facebook blev begivenheden fulgt. Her skrev bl.a. Simone Holst:

Det var min kære far på 72 år, der var så heldig at være den, der fik jeres omsætning til at runde det fine tal og fik det fornemme gavekort. Han blev så forvirret og befippet over konfettien og al den opmærksomhed, at han slet ikke vidste, hvad han skulle gøre af sig selv og knap kunne køre bilen hjem. Han fortrød lidt, at han sagde nej til at blive fotograferet, da han knap forstod, hvad der foregik omkring ham. Et kæmpe tillykke til SuperBrugsen med den flotte omsætning og tusind tak for det fine gavekort til min far.

Personalet samlet den sidste åbningsdag i 2018 for at ønske godt nytår og informere om, at man denne dag ville runde 100 millioner i omsætning. Endda i samme år som Bilka under stor bevågenhed åbnede i Randers Storcenter. På billedet ses: Nr. 1: Nicolai. Nr. 2: Sara. Nr. 3: Søren. Nr. 4: Julie. Nr. 5: Anne. Nr. 6: Susanne. Nr. 7: Maja. Nr. 8: Susanne. Nr. 9: Steffen. Nr. 10: Dorte. Nr. 11: Sanne. Nr. 12: Søren. Nr. 13: Mikkel. Nr. 14: Malu. Nr. 15: Nanna. Nr. 16: Erik. Nr. 17: Anders. Nr. 18: Martin. Nr. 19: Frederik. Nr. 20: Birthe.

Her ses omsætnings-udviklingen målt på hvert 10. år fra 1919 og frem til regnskabstal for 2017.

De første 50 år udvikler omsætningen sig kun ganske beskedent. Men efter at Erik Holm kommer til, og Brugsen bygger nye butikker, først i Vestergade og senere på Centervej, kommer der for alvor gang i omsætningen. 50 millioner blev nået i 1997 efter 78 års virke. Efter endnu 21 år nåede Brugsen i 2018 100 millioner i omsætning.

● 1937 runder Brugsen 100.000 kr. i omsætning.

● 1966 runder Brugsen 1 million kr. i omsætning.

● 1976 flytter Brugsen til Centervej.

Østergade omkring 1910 med en poppelallé og ingen vejbelægning.

Stationspersonalet og postbude foran stationen den 5. maj 1918.

Sådan så Auning ud i 1919

- 1. verdenskrig var afsluttet året før, og der var udsigt til, at varemanglen ville ophøre
- Elektriciteten havde for alvor holdt sit indtog, efter at *Randers Elektricitetsværk* havde overtaget strømforsyningen fra *Auning Elektricitetsværk*, Torvegade 18.
- Auning Håndværkerforening havde netop oprettet *Auning Tekniske Skole*.
- Gerstrøms købmandsgård i Banegaardsgade (Torvegade) var ved at udvikle sig til egnens største kolonial- og foderstofforretning.
- Købmand Gerstrøm fik indregistreret Aunings første bil dette år.
- Auning Kirke forhandlede om at overgå til selveje, så kirken ikke længere skulle være ejet af greven på Gl. Estrup.
- Det knirkede lidt i Folkebankens økonomi, og en nedskrivning af reserverne på 60 % og tilførsel af ny kapital var nært forestående.
- Bagermester O.A.J. Nielsen var indstillet til udnævnelse til Dannebrogsmænd.
- Snedker Chr. Jensens nye store møbelfabrik i Middelgade arbejdede på højtryk med madras- og møbelproduktion.
- Førstelærer på Auning Søndre Skole J.K. Rasmussen havde fået sin beskrivelse af Auning med i bogværket *Jydske Byer og Deres Mænd*.
- Auning Afholdsforening talte op imod 200 medlemmer.
- Vejen gennem byen, som endnu ikke var brolagt, stod som forandret, efter at man havde fældet de store vejtræer året før. Måske for at dække et brændselsbehov opstået i forbindelse med 1. verdenskrig.
- Auning Sogn, der også omfatter Tårup, har rundet 1.200 indbyggere. Ved Folketællingen i 1921 blev indbyggertallet opgjort til i alt 1.251 personer.
- Den gamle bykerne centreret omkring kirken var vokset sammen med den nye bykerne centreret omkring landevejen og stationen.
- Hofjægermester Christen lensgreve Scheel og hans 3 unge, livlige døtre havde netop bosat sig på Gammel Estrup, efter at den gamle grevinde døde i 1918.
- På grund af boligmangel og deraf stigende huslejepriser oprettede Fausing-Auning Sogneråd et huslejenævn i Auning.

Illustration fra Brugsforenings-Bladet november 1934.

Det var manden i huset, som tegnede sig som medlem af brugsforeningen, ikke kvinden

I de første vedtægter fra 1919 står der i § 3: *Medlem kan enhver mand eller kvinde blive uden hensyn til livsstilling eller opholdssted.* Alligevel var de første 84 medlemmer udelukkende mænd, og derfor var der heller ikke kvinder i bestyrelsen i de første mange år. I årtier var det sådan, at det var manden i huset, som meldte sig ind i Brugsforeningen. Kvinderne har givet presset på, for at mandens medlemskab også skulle give ægtefællerne stemmeret, uden at de behøvede at tegne et selvstændigt medlemskab.

Om mandens medlemskab også skulle give kvinden stemmeret og mulighed for at blive valgt til bestyrelsen, blev drøftet på generalforsamlingen i 1933, men man kunne ikke blive enige, så emnet blev udsat til næste generalforsamling. Heller ikke i 1934 blev man enige. I 1935 drøftede man atter kvinders stemmeret. Men ifølge protokollen var der ingen særlig stemning for, at mændenes ægtefæller også skulle have stemmeret. Derfor fortsatte man med, at enhver, som var medlem, havde stemmeret. Så ville kvinderne have stemmeret, måtte de melde sig ind i Brugsforeningen på lige fod med mændene. Kvinderne begyndte derfor at melde sig ind i Brugsforeningen for at få indflydelse. Der skulle dog gå mange år, før den første kvinde kom ind i bestyrelsen. Først på generalforsamlingen i 1967 blev Kirsten Wyrzt valgt ind. Hun forlod bestyrelsen i 1972. Kirsten Wyrzt blev i øvrigt senere borgmester i Sønderhold

Kommune i årene 1998-2007. Der skulle altså gå 48 år, før den første kvinde kom ind i bestyrelsen. Og 70 år efter at Brugsen blev oprettet, vælges Else Schmidt fra Liltved som den første kvindelige formand i 1989. Siden har Margit Møller og Bente Hedegaard også været formænd for Auning Brugsforening. Og i jubilæumsåret sidder tre kvinder i bestyrelsen: Lone Rasmussen, Susanne Bramsen Harbo og Lena Bjerregaard Hedemann.

Socialrådgiver Kirsten Wyrzt blev i 1967 den første kvinde i Brugsens bestyrelse. Her er Kirsten Wyrzt sammen med uddeler Holm og nogle bestyrelsesmedlemmer i den lille museumsbutik, som blev indrettet i forbindelse med Brugsens udvidelse i 1969.

Ved indvielsen af udvidelsen i 2016 var bestyrelsesformand Carl Byrialsen og tre tidligere formænd, Agner Sørensen, Margit Møller og Bente Hedegaard, med til at klippe snoren.

Uddeleren betalte kaution for at blive ansat

De tre første uddelere, som bestyrelsen i Auning Brugsforening ansatte, måtte påtage sig en større, personlig økonomisk risiko. De måtte nemlig alle stille med en temmelig stor kaution eller sikkerhedsstillelse.

Ideen med kautionen eller sikkerhedsstillelsen var, at dette skulle friholde Brugsforeningen for tab, hvis uddelerens kreditgivning slog fejl, eller der opstod svind i varelageret.

I 1919 skulle **Niels Stenfeldt** stille sikkerhed for 4.000 kr., heraf skulle de 2.000 kr. betales kontant inden tiltrædelsen. Han fik 7 % af butikomsætningen og 2 % af grovareomsætningen samt fri bolig på 1. sal over butikken og fri have.

I 1926 skulle **Carl Madsen** stille kaution på 6.000 kr., heraf skulle de 4.000 kr. betales kontant. Carl Madsen fik formodentlig også 7 % af butikomsætningen og 2 % af grovareomsætningen, samt fri bolig på 1. sal over butikken og fri have.

I 1963 skulle **Erik Holm** indbetale 10.000 kr. på en spærret konto. De første 2.000 kr. af renterne skulle også være en del af sikkerheden, som i alt var aftalt til 12.000 kr. Erik Holm disponerede herefter selv over de tilskrevne renter fra sikkerhedsstillelsen. Erik Holm blev også fra ansættelsens start aflønnet gennem procenter af butikomsætningen og grovareomsætningen samt fri bolig på 1. sal over butikken og fri have frem til 1967, hvor Brugsen bygger nyt butiklokale, og den gamle Brugs nedrives.

Ole Laursen, som afløste Erik Holm, blev ikke bedt om at stille sikkerhed eller kaution, da han tiltrådte som uddeler i 1991. Formodentlig fordi Brugsen siden 1964 havde håndhævet kontant betaling på forbrugsvarer. Formodentlig er sikkerhedsstillelsen også faldet bort for Erik Holm i midten af 1960'erne.

Den første regnskabsfører skulle også stille med en større kaution

Jobbet som den første regnskabsfører fik P. Anker Poulsen, der ellers ernærede sig som landpost og musiker. Lønnen var aftalt til 1 % af butikomsætningen og ½ % af grovareomsætningen. Poulsen skulle i øvrigt stille med en kaution på 3.000 kr. Det var helt normalt, at uddeler og regnskabsfører skulle stille en ikke ubetydelig kaution for at få jobbet. De 3.000 kr. svarer til 79.410 kr. i 2017. Poulsen tog sig af regnskaberne i 42 år og stoppede først i 1961. Som efterfølger for Poulsen blev bogholder Arne Olsen valgt til regnskabsfører for Brugsforeningen. I forhandlingsprotokollen står der ikke noget om, at Arne Olsen skulle stille med kaution.

Vognmand Alfred Madsen drev sin vognmandsforretning fra Vestergade 16 og var nabo til Brugsen. Alfred Madsen havde en Mercedes D911-lastbil og transporterede grus, mørtel m.m.

Brugsens indretning sidst i 1950'erne. Sandsynligvis er det Kirsten Haagenzen, som ses på billedet. Kirsten var elev i Brugsen sidst i 1950'erne.

Gårdejer Aage Jensen, Slettengaard, Tårupvej 27, var formand for Auning Brugsforening fra 1946 til 1962. Her ses Aage Jensen foran butikken i 1963.

I 10-året 1947-57 stiger omsætningen fra godt 200.000 til ½ million kr., og overskuddet fra 8.000 til 19.000 kr. Der var også i denne periode en kraftig debat på generalforsamlingerne om medlemmernes gæld. Foraningerne om at nedbringe gælden til Brugsen havde endnu ikke hjulpet.

Nye tider presser sig på. Nogle medlemmer ville have frysedisk, så der kunne forhandles frostvarer, men på generalforsamlingen i 1959 var der endnu ikke stemning for dette.

Hygge foran Brugsen. Fra venstre: Måske uddeler Carl Madsens kone, formand for brugsforeningen gårdejer Aage Jensen, Tårup, og kommis Bent Larsen.

Indførelse af kontant betaling på forbrugsvarer

På et medlemsmøde den 27. februar 1964 blev spørgsmålet om kontant betaling drøftet og sat til afstemning. Bestyrelsens begrundelse for at håndhæve brugsforeningens vedtægter, som fordrer kontant betaling, var, at kreditgivning på almindelige forbrugsvarer lagde et for stort beslag på driftskapitalen. Desuden var bogholderiets håndtering af kreditgivningen meget tidskrævende. Resultatet af afstemningen var et overvældende flertal for at indføre kontant betaling fra den 1. april 1964. I dag, 55 år senere, vil Brugsen meget gerne have os til at bruge telefonen eller et betalingskort, når vi handler, så man undgår håndteringen af de "besværlige" kontanter.

Dividende gjorde Brugsen til noget særligt

Brugsforeningerne havde to gode argumenter, når nye medlemmer skulle tiltrækkes: muligheden for medindflydelse via generalforsamlingen samt adgang til dividende. I økonomisk svære tider for medlemmerne har denne "opsparing" via dividenden haft stor betydning.

Medlemmerne af Auning Brugsforening fik allerede efter det første år udbetalt 5 % i dividende. Herefter kom der en 10-års dividendepause. Fra 1932 til 1976 (dog ikke i 1942) fik medlemmerne hvert år mellem 2 og 8 % i dividende. De 8 % blev dog kun givet en enkelt gang, nemlig i 1936. På FDB-kongressen i 1975 blev det, på grund af dårlige økonomiske resultater, besluttet at afskaffe dividenden, trods mange kongresmedlemmers højlydte protester.

Efter næsten 20 års pause blev dividenden genindført i 1996. Procentsatsen blev dog noget mere beskedent, typisk 2 % årligt. Efter anbefaling fra FDB besluttede bestyrelsen for Auning Brugsforening endegyldigt at afskaffe dividenden i 2000. Alle medlemmerne fik skriftligt besked om afskaffelsen. Efter afskaffelsen var der dog stadig medlemsfordele, bl.a. fik man Samvirke gratis (kostede ellers 66 kr. i 2000). Desuden fik man specielle medlemstilbud og mulighed for at optjene bonus på køb af fyringsolie og 3 % på køb hos Merlin og StarTour.

I en reklamefilm fra 1958 fortæller Dirch Passer om dividendesystemet og opfordrer alle husmødre til at handle i Brugsen og få del i dividenden.

Desværre kender vi ikke alle jubilæumsgæsterne på fotografiet, men følgende er udpeget af Kirsten Stenfeldt, Birgitte Vestergaard Nielsen, Inger Marie Linnemann og Kaj Jensen, Tårup:
1: Laura Madsen. 4: Cecilie Harder. 6: Sofie Nielsen. 13: Carl Madsen, uddeler fra 1926 til 1963.
14: Lærling Kaj O. Mogensen. 15: Aage Jensen. 17: Peter (Didrik) Nicolaj Pedersen, Tårup.
23: S.K. Andersen, sognerådsformand for Fausing-Auning Sognekommune fra 1937 til 1943.
26: Peter Mikkelsen. 27: Søren Nielsen, medlem af Brugsens bestyrelse (elinstallatør Ivar Nielsens farfar). 28: Niels Christian Stenfeldt, Brugsens første uddeler fra 1919 til 1925. 29: Mette Stenfeldt.
30: R.H. Harder, formand for Brugsens bestyrelse fra 1919 til 1928. 31: Helle Poulsen. 32: Anker Poulsen. 33: Post Bredgaard. 34: Niels Ryom Jensen.

På billedet ses ansatte og daværende og tidligere bestyrelsesmedlemmer foran butikken ved 25-års jubilæet. Her ses bl.a.: 1: Post Poulsen. 4: Gårdejer Aage Jensen, Slettengård i Tårup. 5: Lærling Kaj O. Mogensen. 6: Post Bredgaard, Auning. 7: Laura Madsen. 8: Tidligere sognerådsformand S.K. Andersen, Auning. 9: Uddeler Carl Madsen. 10: Muremester Riisager. 11: Gårdejer Peter Mikkelsen, Tårup. 14: Niels Ryom Jensen. 15: Gårdejer Søren Nielsen, Tårup. 16: Tidligere gårdejer Peter Nicolaj Pedersen, Tårup. 18: Gårdejer R.H. Harder, Tårupgård. De øvrige er ukendte.

25-års jubilæum den 17. maj 1944

Under besættelsen fejrede man Brugsens 25-års jubilæum i 1944 med medbragt madkurv og en svingom i forsamlingshuset. Der var et stort program på jubilæumsdagen. Prominente gæster og personalet skulle fotograferes foran den flagsmykkede butik. Ved middagstid var der spisning i Auning Forsamlingshus, Østergade 7. Herefter var man i Auning Bio for at se den nye film om andelsbevægelsen. Om aftenen var der fællesspisning med medbragt mad og kaffe i Auning Forsamlingshus. Efter kaffen blev der spillet op til dans.

Ved 25-års jubilæet var bl.a. følgende i bestyrelsen: Gårdejer P. Mikkelsen, Tårup, Anton Petersen, gårdejer R.H. Harder, Tårupgård, Niels Ryom Jensen, Alfred Rasmussen og tidligere sognerådsformand S.K. Andersen.

Auning Brugsforening

Onsdag den 17. Maj 1944.

Melodi: Jeg vil sjunge om en Helt.

Her i denne lille By
er der gaaet meget Ry
af Foreningen, som naar
nu de fem og tyve Aar.

Som vi ved, den startet blev
af de Mænd, der kunde se,
at i Fællesskab vi naar
bedst at skabe gode Kaar.

Stenfeldt han var ogsaa go',
Madsen snakkede for to,
her i Auning havned' han,
da han kom fra Fyens Land.

Som vi sikkert alle ved,
er der en Bestyrelse,
skal de med i denne Sang,
bliver Visen vist for lang.

Paa sin Post ved Roret staar
Formand Harder, Taarupgaard,
styrer Skuden sikkert ind
selv paa trods af Vejr og Vind.

Sekretæren skriver ned
i Forhandlingsbog Besked,
alt, hvad der er foregaa't,
prentet staar med stort og smaat.

For vort Regnskab Poulsen staar,
regner ud, hvor godt det gaar,
skriver Tal i Rækker ned,
og om alt han gi'r Besked.

Nu vi slutte vil vor Sang,
ellers bliver den nok for lang,
men til sidst skal „Brugsen“ ha'
et Hurra fra Hjertet a'.

Forfatteren til denne Lejlighedssang i anledning af 25-års jubilæet er ukendt.

*Her får de to første uddelere et vers, og bestyrelsen, formanden og regnskabsføreren får også en
kærlig bemærkning.*

*Formodentlig er det Kaj O. Mogensen, som ses med hvid kittel i den røde cirkel.
Billedet er fra 25-års jubilæet i 1944. Kaj stod i lære fra 1940 til 1945.*

Lærling i Brugsen under besættelsen

Der findes ikke mange beretninger om vilkårene for de ansatte i Brugsen. Vi har dog en enkelt lille historie, som Kaj O. Mogensen fortalte til Folkebladet i 2005, da han efter 60 års fravær vendte tilbage til sin barndomsby:

Kaj O. Mogensen fortæller: - Jeg blev født på Raaballegaard lidt syd for Virring af en ugift tjenestepige. Da jeg var to år, flyttede vi til Auning i en lille lejlighed på 1. sal i Østergade 26. Min mor var meget arbejdsom, om vinteren arbejdede hun på *Auning Møbel- og Madratsfabrik* og om sommeren i en af *Pindstrup Mosebrugs* tørvemoser. Jeg kom i Auning Søndre Skole som syvårig og passede om sommeren et arbejde i tørvemosen sideløbende med min skolegang. Senere blev jeg bydreng hos købmand Rasmus Juul, Østergade 9. Efter min konfirmation og endt skolegang kom jeg ud at tjene på landet. Men min mor var meget opsat på, at jeg skulle have en uddannelse. Så den 1. juni 1940 blev jeg ansat som lærling i Auning og Omegns Brugsforening. Læretiden var dengang fem år og foruden løn også med halv kost. De fem års læretid forløb samtidig med tyskernes besættelse af Danmark. Mørklægningsgardiner var derfor en del af hverdagen. I læretiden gik jeg på Handelsskolen i Allingåbro, vistnok et par gange om ugen i vinterhalvåret. Det var med toget frem og tilbage. Fortæller Kaj O. Mogensen.

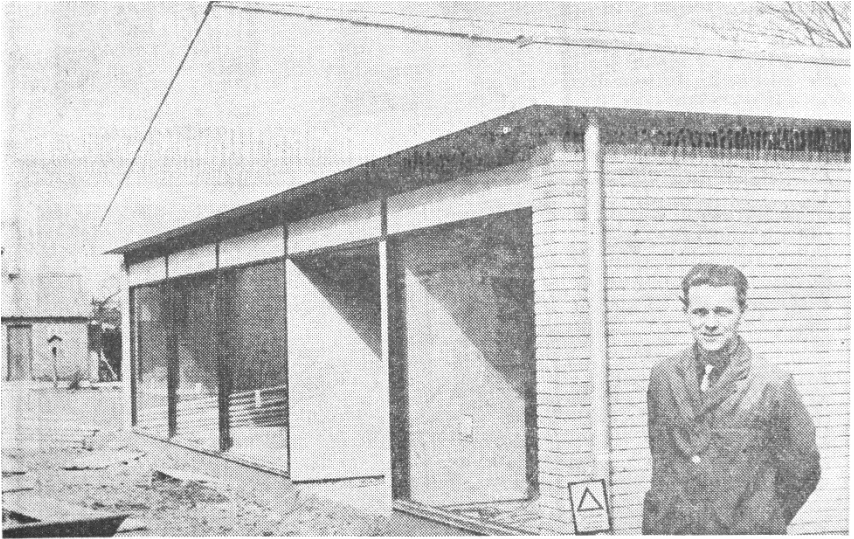
Brugsen i Vestergade fik nyt facadeskilt i 1963.

Brugsen rives i 1967 ned for at åbne op til den nybyggede butik, der var opført i "baghaven".

Hus sælges stykvis

Auning gamle Brugsforening bliver nedrevet i disse dage, og på pladsen kan man købe alle de ting, der har siddet i huset. Det gælder både døre, vinduer, brædder, lægter og meget mere.

Uddeler Erik Holm Pedersen er her fotograferet foran den nye brugs.

Rejsegilde paa ny brugs i Auning

Indvielsen ventes at finde sted den 27. april

Auning Brugsforening holder i dag, onsdag, rejsegilde paa foreningens nye selvbetjeningsbutik, der forventes at aabne torsdag den 27. april.

Den ny butik vil koste ca. 400.000 kr. incl. inventar. Det er en type-brugs paa 310 kvm., hvoraf salgsarealet udgør 200 kvm., mens det øvrige areal indrettes til lager-, køle-, personale- og maskinrum.

Brugsens ledelse overvejede først at modernisere den nuværende bygning, men medlemstilgangen be-

tingede, at der blev brug for en helt ny butik.

Den nye butik ligger bagved den nuværende, der skal nedrives og give plads til parkering.

Den nye butik indrettes efter de mest moderne metoder med selvbetjening paa alle varer og kontant afregning ved kassesluser. — Butikken udstyres med ni meter køle- og frostmontre.

Projekteringen er foretaget af FDB's arkitektkontor, og arbejdet udføres fortrinsvis af lokale håndværksmestre.

Randers Dagblad april 1967.

Den nye selvbetjeningsbutik bliver godt modtaget i 1967. I dag holder Tiff til i disse lokaler.

Brugsens nye selvbetjeningsbutik åbner torsdag den 27. april

DEN NYE BUTIK HAR:

- * total areal på 310 m²
- * salgs areal på 200 m²
- * selvbetjeningsvogne med barnesæde
- * 9 m fryse og- kølegondoler
- * kølerum til ferskvarer
- * veluddannet personale

En del af en annonce i Folkebladet i forbindelse med åbningen
af den nye selvbetjeningsbutik i 1967.

Uddelerparret Lilli og Erik Holm lagde grunden til Brugsens succes

Da Erik Holm blev ansat i 1963, blev også ægtefællen, Lilli, ansat i Brugsen, og de har været drivkraften i Brugsens imponerende vækst gennem 28 år. Væksten kom ikke af sig selv, men ved målrettet knoklearbejde og talrige ombygninger blev grunden lagt til den Brugs, vi kender i dag.

I 1962 var omsætningen tæt på en halv million, og da Lilli og Erik Holm stoppede i 1991 var omsætningen blevet 74 gange større, nemlig over 37 millioner kr. Rigtig mange kunder husker stadig det populære uddelerpar, som var med til 10 om- og tilbygninger igennem 28 år.

I forbindelse med udvidelsen i 2008 var der et helsidesportræt af Lilli og Erik Holm i Folkebladet. Her fortæller Erik Holm bl.a.: - *Da vi flyttede ned på Centervej i 1976, var omsætningen steget til lige knap 10 millioner. Udviklingen skete ud fra devisen, at sker der ikke noget næsten hele tiden, kan grundlaget for butikkens fremtid begynde at smuldre.*

Parret fortæller også: - *Vi husker med glæde tilbage til 1963, hvor Frode Pedersen var formand for en bestyrelse, som stod på pinde for at hjælpe. Bestyrelsens damer kom endda og lavede mad, mens Lilli var højgravid. Lilli fortæller videre: - I flere år drømte jeg om at starte en børnehave i Brugsen. Her ville jeg være pædagog for både egne og medarbejdernes børn, men det blev ved drømmen.*

Festligt jubilæum i Auning Brugsforening

**Brugsen genstand for megen hyldest i anledning
af 50-aars jubilæet**

Auning Brugsforening blev fejret paa værdig maade paa jubilæumsdagen. Festlighederne startede allerede om eftermiddagen med reception for indbudte gæster, der bestod af venner og forretningsforbindelser fra omegnens samt repræsentanter fra Auninghallens udvalg.

Formanden, Frode Petersen, bød velkommen og omtalte udviklingen fra 1919, da Auning fik sin første lille brugs, til i dag, hvor man har en stor, moderne selvbetjeningsbutik. I 1919 bestod bestyrelsen - ligesom i dag - af syv medlemmer, hvoraf de fem var beskæftiget ved landbruget. Frode Petersen beklagede, at den eneste nulevende af de mænd, der stiftede brugsforeningen, N. Just, var forhindret i at være tilstede.

Man modtog i løbet af dagen mange gaver. Fra brugsforeningerne i nabobyerne fik man et dannebrogslag.

Aftenfesten paa Auning Kro indledtes med spisning. Ved bordet blev der sunget en række sange og holdt en del taler. Formanden, Frode Petersen, bød velkommen til de 210 gæster. Han takkede bestyrelsen og uddeler E. Holm for arbejdet med at tilrettelægge festen og for arbejdet, der gennem aarene er gjort, for at holde brugsforeningen

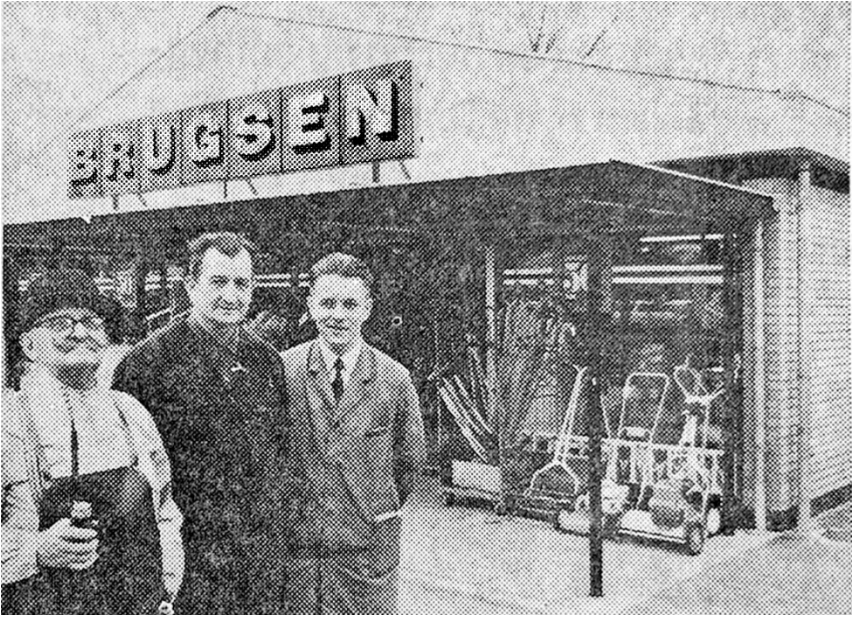
ung og aktuel.

Uddeler E. Holm takkede for den store opmærksomhed, der var vist brugsforeningen, og han takkede ligeledes tilrettelæggeren af den festlige jubilæumsuge, J. Thornkvist.

Endvidere talte forretningsfører i Fællesforeningen i Viby, J. Byrialsen. Han sagde bl. a., at Auning Brugsforening var i god udvikling, og at byen som helhed var meget fremskridtsvenlig. Byrialsen oplyste, at man har planer om at udvide brugsen med kodsalg.

Uddeler J. K. Andersen, Pindstrup, talte paa nabo-brugsernes vegne, og lærer Jørgen Dam-Pedersen holdt et festligt causeri paa rim for damerne og foreningen. - Den vellykkede aften sluttede med bal.

50-års jubilæet i 1969 blev bl.a. fejret med en stor jubilæumsfest på Auning Kro, hvor 250 gæster deltog. Som underholdning holdt lærer Jørgen Dam-Pedersen et festligt causeri på rim for damerne og foreningen.

Ved jubilæet havde man fået forhenværende uddeler Haldor Hougaard, der står til venstre, til at gæsteoptræde som uddeler i museumsbutikken i Brugsens baglokale.

På billedet ses også bestyrelsesformand Frode Pedersen og uddeler Erik Holm.

50-års jubilæet fejret med maner

Lørdag den 17. maj 1969 blev 50-års jubilæet fejret i stor stil, bl.a. med en reception i butikken og en større jubilæumsfest for 250 medlemmer og samarbejdspartnere på Auning Kro. Her underholdt lærer Jørgen Dam-Pedersen med et festligt causeri på rim for damerne og foreningen.

I dagene omkring jubilæet var der flere konkurrencer og masser af jubilæumstilbud. Og i Brugsens baglokale var der indrettet en historisk Brugsbutik med gammelt inventar og tidligere tiders vareudbud. Den gamle Brugs var indrettet med hjælp fra *Den Gamle By* i Århus.

I en stor annonce i Folkebladet for Djursland fik Brugsens målsætning en fremtrædende plads med ordene: *Brugsens målsætning er – nu som før – at skaffe sine medlemmer gode varer til rigtige priser og ved konkurrence på pris og kvalitet at virke regulerende på omsætningen for samfundet som helhed.*

Efter få år var den nye butik allerede for lille

I starten af 1970'erne stod det klart for Brugsens bestyrelse og uddeler, at noget måtte gøres. Medlemstallet og omsætningen var i stadig fremgang, samtidig med at pladsen i butikken og på lageret blev mere og mere trang. Erik Holm nævner, at kunder og personale ikke længere kan undgå at komme til at skubbe lidt til hinanden, når man bevæger sig rundt i butikken. I løbet af et år var 93 nye medlemmer kommet til, og i 1972 var man oppe på 728 medlemmer og en omsætningsfremgang på 500.000 kr.

For at skaffe mere plads havde Brugsen købt den tilstødende grund med Auning Frysehus og inddraget nogle parkeringspladser, men dette var ikke tilstrækkeligt. Derfor blev flere muligheder for udvidelse overvejet. På generalforsamlingen i 1972 var der forslag fremme om at udvide med en kælder eller bygge en etage ovenpå. En helt ny forretning et andet sted var også på tale. Formanden, Frode Pedersen nævnte, at man allerede i 1967 overvejede at bygge på Hjørnegårdens jord, der hvor Auning Cafeteria ligger i dag, men man mente dengang, at det lå for langt uden for byen. Og måske ville der komme en konkurrent i de nuværende lokaler, hvis man flyttede.

Stor omsætningsstigning for tredje år i træk

Meget stor tilslutning til Auning brugsforenings generalforsamling i aftes på Auning kro

Brugsens flotte omsætningsstigning gav selvtilid til at tænke stort.

Klip fra Randers Amtsavis 1972.

Får Auning brugs en fremtid i to etager?

Brugsforeningens fremtid livligt debatteret på general-

to etager, fuld kælder eller nybyggeri var i spil, da bestyrelsen i 1972 bad generalforsamlingen om at komme med et bud på fremtiden. Resultatet blev som bekendt et nybyggeri på Centervej.

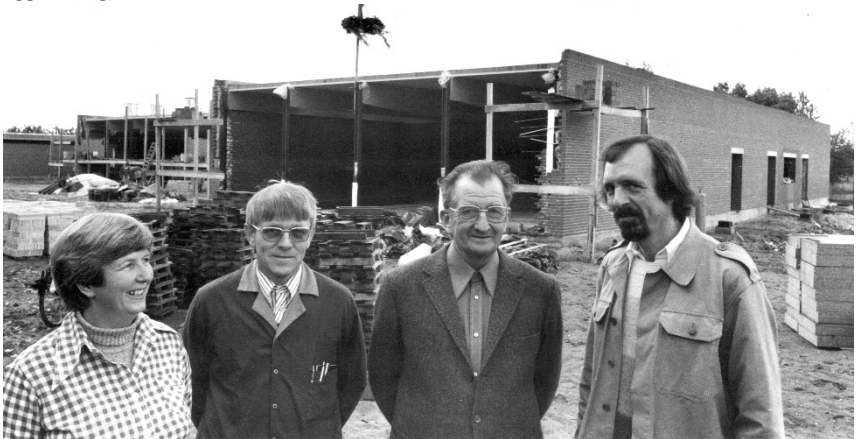
Brugsens fremgang blev på 31 procent

Desværre var der ikke noget, der hed Gazellevirksomhed i 1970'erne. Brugsen ville ellers have været en klar favorit. Overskriften her er fra 1974.

Sønderhald Kommune var opmærksom på, at der var behov for en langsigtet plan for den kommende byudvikling. Derfor var man allerede i starten af 1970'erne i gang med at opkøbe jord til et nyt butikscenter på en del af Vestervangs jorde og en del af Bent Gartners jord.

Brugsens bestyrelse fik på generalforsamlingen i 1975 mandat til at etablere en ny butik i det nye centerområde, som kommunen var i gang med at bygge modne. En konsulent fra FDB fremlagde på generalforsamlingen et projekt med både tegninger og budget. Budgettallene viste, at projektet allerede i det første hele driftsår ville udvise et overskud. Vel at mærke efter at der var ydet dividende til medlemmerne.

Kommunens forhandlinger med Bent Gartner gav nogle udfordringer, idet et salg var betinget af, at Brugsen i de næste 25 år ikke måtte forhandle potteplanter og afskårne blomster. Denne klausul gik kommunen med til, men Brugsen ønskede ikke at lade sig diktere, hvilke varer de måtte sælge. Brugsen kom derfor til at ligge på den jord, som kommunen havde købt af Vestervang. (Vestervang er den ejendom, hvor Johns Auto ligger i dag).

Rejsegilde på den 1.084 kvm nye Brugs på Centervej i 1976. Foran byggeriet ses Lilli og uddeler Erik Holm sammen med formanden, Frode Pedersen og ingeniør Ove Jensen fra arkitektfirmaet Carl Bro, Risskov. Den tidligere Brugs på Vestergade var kun på 485 kvm.

I forbindelse med Sønderhald-messen i Auning Hallerne i 1972 blev der udsendt en messeavis. Heri havde Brugsen en helsides-annonce med hårde hvidevarer fra Atlas.

I annoncen var der gengivet fire vittighedstegninger, bl.a. denne, som i dag ville være krænkende og helt upassende.

Her ses dele af Sagførergrunden, som Brugsen erhvervede for at kunne medvirke til at udvikle hele centerområdet.

Billedet er fra 1987.

Fotoet er fra 1979. Før Holms Bageri lå modebutikken Vanja her. Ejendommen er bygget af Herdis og Svend Madsen i 1976 til modebutikken CenterDress.

Her er det Auning Idrætsforenings håndboldhold, som i 1979 fik nye trøjer. Erik Holm står til højre, og træner Lone Rasmussen til venstre.

Brugsen har været med til at sikre svømmehallens genåbning, bl.a. med et sponsorat på 30.000 kr. Her er det Orla Sundgaard, Finn Ellegaard, Rita Ditlevsen, Vibeke Lang, Bjarne Møller og Bent Brix, som foran Vivild og Omegns Sparekasse er ude at tegne svømmehalsaktier i 2001.

Brugsen støtter aktivt egnens foreninger

Brugsen har igennem rigtig mange år været sponsor for mange forskellige foreningsaktiviteter i hele Brugsens naturlige opland. På dette opslag ses bare nogle få af alle dem, som har modtaget kontant støtte fra Brugsen.

Ad flere omgange har kunderne i SuperBrugsen kunnet stemme om, hvor stor støtte tre udvalgte foreninger skulle have. Her er det Henning Millard, AuningBymuseum.dk, Ole Knutsson, Voer Beboerforening, og Louise Mogensen fra Børnehaven Høgereden, som i 2014 hver af uddeler Peder Bak modtager et godt tilskud til deres virke.

For hver liter benzin og diesel, som bliver tanket på OK-tanken ved Brugsen, falder der 20 øre af til Auning Idrætsforening.

80'ernes mest moderne supermarked

Brugsens 65-års jubilæum i 1984 blev fejret med fest og farver, bl.a. med Søndermarkens 60-mands blæserorkester, som marcherede gennem byen og lavede tattoo ved Brugsen. På jubilæumsdagen blev en udvidelse på 350 kvm taget i brug. Denne udvidelse blev præsenteret som 80'ernes mest moderne supermarked.

Som noget nyt blev der i 1984 indrettet en særskilt kioskdeltning. Her betjent af Inger Jørgensen.

I 1984 måtte Frode Pedersen (tv.) trække sig tilbage efter 26 år i bestyrelsen på grund af vedtægternes aldersgrænseregler. Ny formand blev kontrolassistent Agner Sørensen (th.).

Personalet står klar på jubilæumsdagen torsdag den 22. november 1984. Nr. 1: Jan Lyngge. Nr. 2: Helle Lyngge. Nr. 3 Jette. Nr. 4: Susanne Pedersen. Nr. 5: Lilli Holm. Nr. 6: Signe Pedersen. Nr. 7: Erik Holm. Nr. 8: Conni Sørensen. Nr. 9: Annegrethe Nielsen. Nr. 10: Karen Marie Holm Hansen.

Udvidelsen gav plads til, at man som noget nyt og moderne kunne køre hele paller ind i butikken.

Dobbelt jubilæum i Brugsen i 1983: Frode Pedersen fejrer 25-års jubilæum i Auning Brugsforenings bestyrelse, heraf 21 år som formand. Erik Holm fejrer 25 år som uddeler, heraf 20 år i Auning.

Erik Holm med Europas største kaffekande og grisehandler Larsens bil ved Brugsen på Centervej i 1985. Der blev afholdt en konkurrence om at tegne den sjoveste eller bedste tegning af grisebilen.

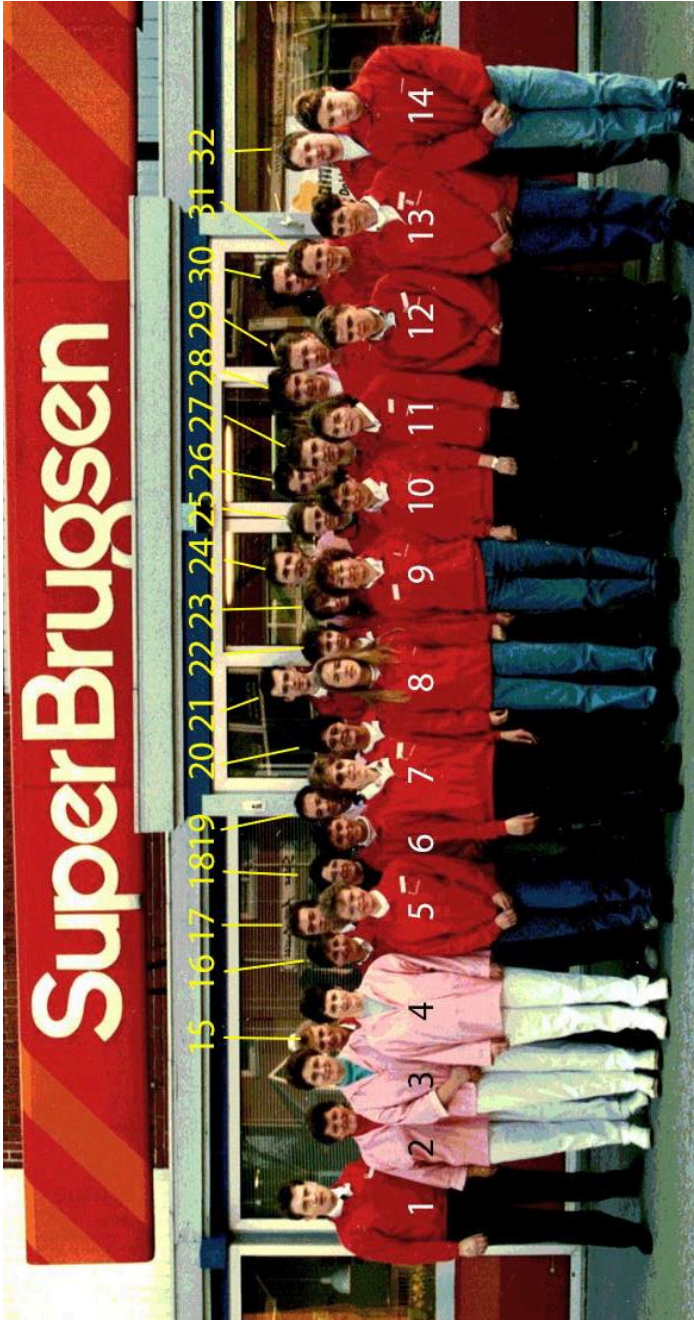

I 1987 blev Brugsen endnu en gang moderniseret med ny facade og nyindretning af butikken. Der blev mere plads til "hurtig-retter", som kunderne efterspurgte. Der kom også en selvstændig bagerafdeling og mere plads til køl og frost. I den anledning er Lilli Holm, Erik Holm og souschef Anette Gade fotograferet foran Brugsen i oktober 1987.

Uddeler Erik Holm på løbehjul foran SuperBrugsen i anledning af at Brugsen bliver til SuperBrugsen den 1. januar 1991.

Personalet foran SuperBrugsen i anledning af 75-års jubilæet i 1994. - Nr. 1: Ole Laursen. Nr. 2: Ingrid. Nr. 3: Charlotte. Nr. 4: Gerda Rasmussen. Nr. 5: Susanne Jensen. Nr. 6: Birthe. Nr. 7: Karen Marie Holm Rasmussen. Nr. 8: Christina. Nr. 9: Annegrethe. Nr. 10: Lise. Nr. 11: Birthe Sørensen. Nr. 12: Gitte Madsen. Nr. 13: Bodil Nygaard. Nr. 14: Mads. Nr. 15: Randi. Nr. 16: Signe. Nr. 17: Jan Søgaard. Nr. 18: Rengøringsassistent. Nr. 19: Peder Haslund. Nr. 20: Inger Jørgensen. Nr. 21: Claus Lindgaard. Nr. 22: Berit Søgaard. Nr. 23: Janni Thygesen. Nr. 24: Jesper Møller Pedersen. Nr. 25: Torben Luxhøj. Nr. 26: ?. Nr. 27: Henrik. Nr. 28: Martin Andersen. Nr. 29: Allan Fredriksen. Nr. 30: Lasse Kruse. Nr. 31: Morten Frederiksen. Nr. 32: Martin Vejle.

Personalet foran SuperBrugsen ved indvielsen af bl.a. det nye indgangsparti i 1995.

- Nr. 1: Peder Haslund. Nr. 2: -. Nr. 3: Rene. Nr. 4: Anja. Nr. 5: Inger Jørgensen. Nr. 6: Lise. Nr. 7: Annegrethe. Nr. 8: Andrea Jørgensen. Nr. 9: Christle Kassandra. Nr. 10: Karin Marie Holm Hansen. Nr. 11: Pia Pedersen. Nr. 12: Bente. Nr. 13: Bodil Nygaard. Nr. 14: Gitte Madsen. Nr. 15: Helle Mogensen. Nr. 16: Ole Laursen. Nr. 17: Martin. Nr. 18: Morten. Nr. 19: Betinna. Nr. 20: Gerda. Nr. 21: Frans Kötter. Nr. 22: Inge Birthe. Nr. 23: Sanne. Nr. 24: Janni. Nr. 25: -. Nr. 26: Signe. Nr. 27: Iacob. Nr. 28: Amy. Nr. 29: Jan. Nr. 30: Carsten. Nr. 31: Johnny. Nr. 32: Erik Pedersen. Nr. 33: Birthe. Nr. 34: Lasse Christensen. Nr. 35: Jan Søgaard.

Den 1. november 1991 går uddelerparret Lilli og Erik Holm på pension efter 28 år på posten.

Nr. 1 er Ole Laursen, der efterfølger Holm som uddeler. Nr. 2: Lilli Holm. Nr. 3: Erik Holm.

Nr. 4: Jesper Møller Pedersen. Nr. 5: Anette Engholm. Nr. 6: Peder Haslund. Nr. 7: Gerda.

Nr. 8: Birthe. Nr. 9: Susanne Jensen. Nr. 10: Per. Nr. 11: Ingrid. Nr. 12: Tina. Nr. 13: Andrea.

Nr. 14: Annegrethe. Nr. 15: Lise. Nr. 16: Bodil. Nr. 17: Nina Juhl Jensen. Nr. 18: Ingrid Jørgensen.

Nr. 19: Allan Frederiksen. Nr. 20: Per Larsen. Nr. 21: Ebbe Pedersen. Nr. 22: Henrik Simonsen. Nr.

23: Inger. Nr. 24: Johnny. Nr. 25: Janni. Nr. 26: Signe Pedersen. Nr. 27: Lasse Kruse. Nr. 28: Bente.

Nr. 29: Karin Marie Holm Hansen. Nr. 30: Betina Pedersen. Nr. 31: Randi.

Bestyrelsen og uddeleren ved 75-års jubilæet i 1994. Fra venstre René Pallesen,

bestyrelsesformand Margit Møller, Signe Pedersen, Anna Maria Andersen, Carsten Pedersen, Jytte Rodbjerg, uddeler Ole Laursen og Niels Jørgen Jensen.

Fra indvielsen af bl.a. det nye indgangsparti i 1995.

Her fire af de seks
luftfotografier,
som hænger ved
Brugsens kantine

Her ses Brugsen, værtshuset "Kontoret", Lille Trolde og Bent Gartners butik omkring 1980.

*Brugsen og dele af Centervej, som det så ud omkring 1980.
Den lyse ring midt i billedet tyder på, at der netop har været cirkus i byen.*

Centervej i 1994 - lige før SuperBrugsens udvidelse. Bemærk det store hus nederst i venstre hjørne. Det er denne ejendom, der går under navnet "Sagførergrunden" efter sagfører A.A. Olsen.

Centervej omkring 1997, da udvidelsen af SuperBrugsen stod færdig. OK-tankanlægget er også kommet til.

I 1997 blev der gravet tre 2.000-liters og en 2.500-liters jordtanke ned til det nye OK-tankanlæg. Anlægsarbejdet blev udført af Svend Erik Johansen, Auning Entreprenørforretning A/S.

I 1997 etablerede Brugsen byens 4. tankanlæg

Inspireret af succesen med tankanlæg tæt på butikken hos andre brugsforeninger arbejdede Auning Brugsforening på at få etableret et tankanlæg i centerområdet. Første prioritet var en placering på den gamle sagførergrund, som Brugsen ejede. Men denne placering ville Teknisk Udvalg i Sønderhald Kommune ikke acceptere. Løsningen blev derfor den nuværende placering af OK Benzin. For at realisere denne løsning blev der mellem kommunen og Brugsen i 1997 lavet et mageskifte mellem seks parkeringspladser på Sagførergrunden og seks parkeringspladser på den store parkeringsplads, som lå tættes på Brugsen. I alt 276 kvm, som Brugsen stadig ejer.

Etableringen af endnu et tankanlæg i byen var ikke lige populært alle steder. Auning Handelsudvalg modtog bl.a. protester fra de tre eksisterende tankanlæg. Handelsudvalget ville dog ikke bakke op om protesterne, da man ville lade den frie konkurrence råde. Der var heller ikke 100 % enighed i Brugsens bestyrelse. En enkelt ville ikke stemme for, at Brugsen skulle etablere endnu et tankanlæg i byen.

Her kan man se matrikel 10go hvor Brugsens tankanlæg ligger.

Tidligere bestyrelsesformand Margit Møller fortæller: - Som jeg husker det, var Sønderhald Kommune bestemt ikke interesseret i, at tankanlægget blev etableret. Igen var det Erik Holms fortjeneste, idet han i 1976 havde fået indført en klausul i skødet, hvor kommunen giver tilladelse til et tankanlæg på grunden. Hvis ikke denne klausul havde været der, havde Brugsen bestemt ikke fået tilladelse til at etablere et tankanlæg med den nuværende placering.

Tankanlægget blev indviet fredag den 5. dec. 1997.

OK nyhed i Auning

Spar 25 øre ekstra på OK benzin

Nye nye benzinlæsning står klar til brug - og vi står parate til at vise dig, hvor læst det er at lade og betale med Dankort. Kom og prøv på Fredag d. 5.12. og lørdag d. 6.12. hvor OK's lave priser er sænket med yderligere 25 øre pr. liter.

• Hos OK kan du tankes 24 timer i døgnet.
 • Betal med Dankort, Diners Club kort, Eurocard, OK Benzinkort eller kortbanen.
 • Du kan tankes mere end 400 steder i Danmark.

Kom og få et gratis OK Benzinkort på Fredag fra kl. 14.00-18.00 og lørdag fra kl. 10.00-14.00
 (Både medlemmer, Dankort eller 25 kort og oplysningskort bedt om overenskomst).
Tank 95, 98, 98 okt. biytri, 96 og 98 okt. samrt diesel.
Gratis Danmarkskort til de første 100.

Prisoversigt:
 95 okt. biytri kr. 6,41
 + OK rabat kr. 0,25
 OK pris kr. 6,16
 98 okt. biytri kr. 6,41
 + OK rabat kr. 0,25
 OK pris kr. 6,16

Super Brugsen
OK
 CENTERVEJ - AUNING - TLF. 86 48 35 11 Høj kvalitet, lav pris

Om natten den 17. marts 2013 blev to mænd pågrebet af politiet, da de ville hente deres skimmingsudstyr, som anvendes til at kopiere betalingskortenes magnetstripe og aflure folks pinkoder.

Selv om Dankortet i 1997 havde været en almindelig betalingsmetode i 14 år, stod personale fra Brugsen klar til at hjælpe folk med kortbetaling og tankning, da tankanlægget blev indviet i december 1997. Det ubemandede anlæg med afregning i betalingsautomater var med til, at Brugsen dengang kunne sælge OK-Benzin 25 øre billigere end konkurrenterne.

Tankanlægget var ved åbningen i 1997 et topmoderne anlæg, som opfyldte de nyeste krav til miljøvenlighed. Bl.a. slap kunderne for at sniffe benzindampe, mens de tankede, da anlæggets pistoler var forsynet med sugerør, der opfangede den damp, som kommer op fra bilens tank, i takt med at den fyldes med benzin. Dette damp-retur-system skulle alle større tankanlæg have installeret senest i år 2000.

OK-Benzin blev stiftet i 1978 og var en fusion af syv danske olieselskaber. Det ældste af disse selskaber var DAK, Dansk Andels Kulforsyning, stiftet i 1913. Så OK-Benzin kunne i 2013 holde 100-års jubilæum. I 2004 overtog OK-Benzin konkurrenten DK-Benzin.

For at få mere liv i centerområdet har Brugsen ad flere omgange bygget butiklokaler til udlejning. Her er det Vivild og Omegns Sparekasse, som den 1. maj 1998 flyttede ind i Brugsens nye butiklokaler. I dag er det Pitó, Nyt Syn og Sparekassen Djursland, som lejer butiklokaler af Brugsen. Også det butiklokale, som Apetit tidligere lejede, er ejet af Brugsen.

Sådan så facaden ud fra 1998 til 2005.

Århus Amt satte en kæp i hjulet

Sønderhald Kommune havde, inden Brugsen etablerede sig på Centervej, stillet Brugsen i udsigt, at der skulle komme en ny vejgennemføring fra Centervej til Vestergade, sådan at man kunne køre rundt om centerområdet fra Vestergade ned ad Kirkegade til Centervej og ud til Vestergade igen via en ny vejgennemføring, formodentlig via Sagførergrunden. Århus Amt ville ikke godkende kommunens planer. Brugsen pressede i 1978 på, bl.a. fordi der var tale om, at posthuset eventuelt skulle flyttes ned i centerområdet.

En flytning af posthuset ville betyde, at statsbanebusserne skulle ned i centerområdet for at aflevere store mængder af aviser til postomdeling og aflevere og hente breve. Desuden var det nye lægehus også kommet ned i centerområdet, hvilket også ville give en del trafik. Først efter lange forhandlinger gik Århus Amt med til en vejgennemføring længere mod vest igennem ejendommen *Vestervang*, der hvor *Johns Auto* holder til i dag.

I 1979 var der stadig ikke etableret en vejgennemføring ved Vestervang, den, der kom til at hedde Klilbovej. Efter en klage fra Brugsen fik denne 10.000 kr. i erstatning fra Sønderhald Kommune. Som baggrund for erstatningen oplyste kommunen, at Brugsen påbegyndte byggeriet i centerområdet, i forventning om at vejgennemføringen ville være etableret i november 1976, når Brugsen åbnede på Centervej.

Den vejgennemføring, som Sønderhald Kommune havde projekteret over Sagførergrunden allerede i 1976, men som Århus Amt modsatte sig, blev alligevel etableret 22 år senere, i 1998.

Der var højt humør, da vejen kunne indvies i 1998. Fra venstre ses uddeler Ole Laursen, Anne Marie Christoffersen, Lille Trolde, Lone Klyver, Imerco, Carl Byrialsen, Ebbe Klyver, Kurt Poulsen, Auning Cykelforretning, og yderst til højre Carsten Dam fra Sønderhald Kommune.

Brugsen har i høj grad bidraget til byudviklingen

Midt i 1990'erne købte Auning Brugsforening den store Sagførergrund. Det skulle vise sig at være en rigtig god beslutning, som den daværende bestyrelse tog. Der var flere årsager til, at Brugsen købte Sagførergrunden. Hovedårsagen var ønsket om at få anlagt en forbindelsesvej mellem Vestergade og centerområdet. Dernæst gav det mulighed for at få etableret nogle hårdt tiltrængte parkeringspladser. Desuden var det tanken at få plads til flere butikker, et tankanlæg og måske en Fakta-butik på grunden.

Tidligere bestyrelsesformand Margit Møller fortæller: - *Det var ikke helt let for Brugsens bestyrelse at købe Sagførergrunden og på den måde tage del i byudviklingen. Bestyrelsen følte, at Sønderhald Kommune burde have planlagt udviklingen mere detaljeret, men hvor er jeg dog glad for, at vi dengang turde. Vi havde også en ung og initiativrig uddeler i Ole Laursen, der stærkt anbefalede købet og byudviklingen. Man kan roligt sige, at vi dengang tog byudviklingen i "egen hånd".*

Efter at Brugsen havde erhvervet sig Sagførergrunden, gik man straks i dialog med Sønderhald Kommune om at få anlagt en forbindelsesvej. Kommunen pressede på

Lone og Ebbe Klyver tager her det første spadestik, der skulle bane vejen for, at Imerco kunne flytte fra Torvegade til Centervej i 1997. Byggegrunden havde Lone Klyver købt af Brugsen.

På billedet ses fra venstre Lars Martinussen, Ole Laursen, ukendt, Svend Erik Johansen, Hans-Ulrik Jensen og Kurt Hedemann.

Netto stod klar til indvielse fredag den 15. juni 2001. Auning Borgerforenings flagallé var oppe, et jazzorkester spillede, og borgmester Kirsten Wyrztz holdt tale og åbnede officielt den nye butik.

over for Århus Amt, og i november 1998 blev vejen taget i brug. Med penge fra en kommunal parkeringspladsfond, som alle nybyggede forretningslokaler skulle bidrage til, blev der på Sagførergrunden anlagt en parkeringsplads med plads til ca. 30 biler, med indkørsel fra den nye vej, som også kom til at hedde Centervej.

I 1997 blev en del af Sagførergrunden solgt til Lone Klyver, som ville flytte sin Imerco-forretning i Torvegade ned i centerområdet på denne grund. SuperBrugsen havde forpligtet sig til, at parkeringspladserne på Sagførergrunden stod færdige, når Imerco-butikken åbnede.

Det blev aldrig til noget med at få Fakta til Auning, men i slutningen af 1990'erne viste Netto sig interesseret i at komme til Auning. Ole Laursen, som dengang var brugsuddeler, tog kontakt til Netto, for at få dem til at bygge så tæt på Brugsen som muligt. Her blev den sidste del af Sagførergrunden til et godt aktiv, som der kunne handles med.

Løsningen blev et mageskifte af to grunde mellem Ejendomsselskabet JMP og Brugsen. Brugsen fik den grund, som Netto ligger på i dag. JMP (Jannie Brix, Marius Mollerup og Per Erbo) fik den sidste del af Sagførergrunden, hvor bl.a. tandteknikerer, farve-

handleren og jagtbutikken ligger i dag. Brugsen solgte herefter grunden, som JMP tidligere ejede, til Salling Group (Netto-butikkernes ejer). Derved var vejen banet for, at Netto blev placeret tæt på Brugsen. Netto blev indviet fredag den 15. juni 2001.

For at imødegå den skærpede konkurrence med Netto, udvidede SuperBrugsen sin lagerkapacitet med 300 kvm og flyttede varemodtagelsen om på butikkens nordside, inden Netto åbnede. At varemodtagelsen blev flyttet, gav flere parkeringspladser foran butikken. Uddeler Ole Laursen loftede også sløret for en større renovering og opstrømning, sådan at butikken inden 1. oktober 2001 ville fremstå som en helt ny butik.

I 2009 spillede Brugsen også en aktiv rolle i at få apotekerudsalget ”opgraderet” til et rigtigt apotek. Bestyrelsesformand Bente Hedegaard var i dialog med *Apotekerforeningen* og *Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse* og argumenterede bl.a. med, at Brugsen havde 8.000 kundeekspeditioner pr. uge. Dette blev et vigtigt parameter i beslutningen om at få et apotek til byen. Det fik også betydning, at Ivan Ditlevsen var med til at anvise egnet lokale i centerområdet til apoteket. Det endte i 2009 med, at ministeriet vedtog *Lægemiddelstyrelsens* anbefaling om en større omlægning af apotekerne på hele Djursland. Hele denne omlægning gjorde det muligt for Hornslet Apotek at oprette et apotek i Auning.

Hvorfor hed det Sagførergrunden og senere Revisorgrunden?

Sagførergrunden henviser til, at her lå sagfører A.A. Olsens villa, som var en af Aunings allerstørste villaer. A.A. Olsen var Folkebankens juridiske konsulent fra 1917 til 1951. Han havde sit sagførerkontor i Folkebankens bygning, som Djurslands Bank ejer i dag. I 1951 solgte A.A. Olsen sin forretning til sagførerne Søren G. Nielsen og C.A. Meilvang.

De sidste ejere af den gamle sagførers ejendom var Jørgen Rasmussen og Birthe Pilgaard Rasmussen, som drev skotøjsforretningen Center Sko fra ejendommen. Jørgen Rasmussen var revisor, og derfor er grunden også blevet kaldt Revisorgrunden, og stien, som forbandt hovedvejen og centerområdet, blev kaldt for Revisorstien.

Brugsen går i luften med to etager

7. september 2005 holdt SuperBrugsens bestyrelse et strategimøde. Her traf man en række vigtige beslutninger: en ny stor udvidelse af butiklokalet og bedre personalefaciliteter. Desuden ville man bygge nye butiklokaler til udlejning for at styrke hele centerområdet. Og som noget helt nyt skulle der bygges i to etager!

Bente Hedegaard, der dengang var bestyrelsesformand, fortæller:

Det er ganske rigtigt, at der blev holdt et strategimøde, hvor den langsigtede udvikling af SuperBrugsen blev fastlagt. Der var også en gensidig aftale om, at det ikke var en plan, der bare skulle lægges i skuffen. Derfor blev der allerede kort efter truffet beslutning om at få tegnet et projekt. Det blev sendt i udbud, og Ivan Ditlevsen vandt udbuddet om at tegne projektet. Prisen på byggeriet blev ca. 20 millioner kr. for et samlet bebygget areal på 4-493 kvm. Derudover blev der købt 1.000 kvm jord til anlæg af parkeringspladser nord for SuperBrugsen.

Det var en meget modig beslutning, vi traf i bestyrelsen, om at bruge ca. 20 mio. til et byggeri. Og jeg kan sige, at det for os alle var en periode, hvor vi forsøgte at have is i maven – men også, hvor vi holdt vejret og tænkte: Er det her den rigtige beslutning – eller driver vi SuperBrugsen ud i et eventyr der ikke kan holde? Jeg var selv, sammen med uddeler Peder Bak, meget fokuseret på at holde snor i hele byggeprocessen. Det resulterede i, at der i starten blev afholdt byggemøde en gang om ugen, hvor både jeg

som formand og Peder Bak som brugsuddeler deltog. Da det viste sig, at der var godt drive i hele processen, gik vi over til at holde byggemøde hver 14. dag i stedet for en gang om ugen. Det betød også, at jeg som formand overlod de kommende byggemøder til brugsuddeleren. Ved et af de sidste møder, jeg deltog i, roste jeg bl.a. processen og fremdriften over for bygherre Per Erbo. Det fik ham til at udbrude: "Jeg har sgu aldrig været til et byggemøde, hvor vi har fået ros". Så stemningen var god – og om det var det, der gjorde, at tidsplanen holdt – og at det også økonomisk blev lidt billigere end budgettet, det ved jeg ikke. Men det var et klassebyggeri – og med stor ros til de involverede.

Luftfotografi af SuperBrugsen omkring 2007.

Bogføringen udliciteret til Indien

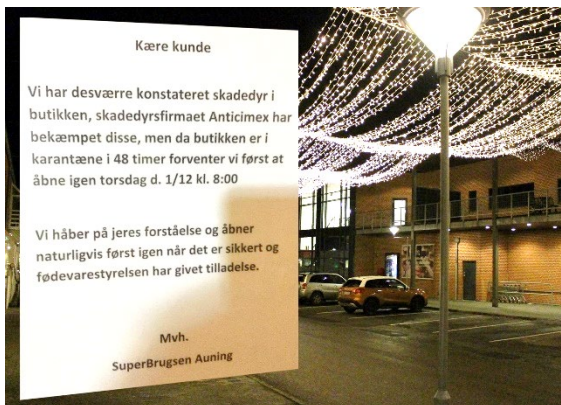
Igennem Coop blev bogføringen af foreningens regnskab i 2014 udliciteret til et kontor i Indien. Udliciteringen gav i 2014 en årlig besparelse på 60.000 kr. for SuperBrugsen her i Auning. Selve regnskabet blev stadig udfærdiget af revisionsfirmaet RMS Plus. I 2016 blev RMS Plus sammenlagt med Beierholm, som i dag er SuperBrugsens revisionsfirma.

Store besparelser hentedes også, da man fik indført elektroniske pris- og vareoplysninger på alle hyldkanter, da der spares mange mandetimer til prisændringer og varebestilling.

I 2016 var der rejsegilde på den seneste udvidelse af SuperBrugsen. Udvidelsen var på 400 kvm, og derved kom SuperBrugsen til at råde over lige godt 2.000 kvm butik.

Lige inden julehandlen 2016 for alvor satte ind, måtte SuperBrugsen lukke to-tre dage, da der var konstateret mus i en nyankommen palle med varer til butikken. SuperBrugsen blev rost for sin hurtige og resolutte handling på bl.a. Facebook.

Da Carl Byrialsen blev konfronteret med AuningBymuseum.dk's dokumentation, måtte han over for Henning Millard konstatere, at årstallet på velkomstsiltet var forkert. Hvordan fejlen er opstået, har ikke været muligt at finde ud af.

Da Brugsen glemte sin historiske baggrund

Ved den store udvidelse i 2008 blev der sat et stort velkomstsilt op, hvoraf det fremgik, at Brugsen var stiftet i 1918. Så på generalforsamlingen i 2017, blev 2018 nævnt som jubilæumsåret.

AuningBymuseum.dk kom i tvivl om, hvorvidt dette nu også var rigtigt, og satte sig for, på bedste DETEKTOR-vis, at faktatjekke, hvornår SuperBrugsen egentlig var stiftet.

Øverst i en almindelig Google-søgning på "Auning Brugsforening" henvises til "Auning Brugsforenings historie" på AuningBymuseum.dk. Her fremgår det, at: ... *nogle mænd fra Auning og omegn stiftede den nye Auning & Omegns Brugsforening den 17. maj 1919.*

Men hvor har AuningBymuseum.dk denne oplysning fra? Det viser sig, at kilden er en artikel fra Sønderhalds Egnarkivs årsskrift fra 2007, skrevet af Orla Lund, som er tidligere kommunalbestyrelsesmedlem i Sønderhald Kommune. Orla Lund nævner i sin artikel, bl.a., at Auning Brugsforening er stiftet 17. maj 1919, og at der blev holdt 25-års jubilæum i 1944, 50-års jubilæum i 1969 og 75-års jubilæum i 1994.

Hvor har Orla Lund disse oplysninger fra? Ved en søgning på Arkiv.dk kan man se, at Sønderhald Egnsarkiv bl.a. har registreret et billede fra jubilæet i 1944. Så den del af Orla Lunds oplysninger må være korrekt.

Men er det korrekt, at Auning Brugsforening blev stiftet i 1919 og ikke i 1918, som det fremgår af skiltet i SuperBrugsen? For at faktatjekke hvilket årstal der er det rigtige, må vi en tur på Auning Bibliotek.

Auning Bibliotek har nemlig, som langt de fleste folkebiblioteker i Danmark, adgang til store dele af Det Kgl. Biblioteks digitale avissamling. Hjemme fra egen computer kan man også få adgang til Det Kgl. Biblioteks digitale avissamling, dog kun aviser, som er mere end 100 år gamle. På folkebibliotekernes computere har man derimod også adgang til de aviser, som er lukket, og hvor der ikke længere er en ejer, som gør krav på rettighederne. F.eks. Randers Dagblad, som lukkede i 1976. Vil man søge digitalt i f.eks. Randers Amtsavis, må man en tur på Det Kgl. Biblioteks avissamling i Skejby.

Ved hjælp af Auning Biblioteks adgang til Randers Dagblad finder man hurtigt frem til side 4, den 24. maj 1919, hvor Randers Dagblad har en omtale af en ny Brugsforening: - *På et møde i Auning forleden enedes man om at oprette en Brugsforening på stedet.* Dette bekræfter, at Brugsen i Auning er oprettet i maj 1919 og ikke i 1918.

Vi har spurgt Carl Byrialsen, som er bestyrelsesformand for SuperBrugsen i Auning: Hvor sandt eller falsk er det, når der ved indgangen til SuperBrugsen står "Anno 1918". Carl Byrialsen må erkende, efter at have set AuningBymuseum.dk's dokumentation, at "anno 1918" er falsk. Det har ikke været muligt at finde ud af, hvordan fejlen er opstået, men fejlen er blevet rettet.

I denne annonce fra 1985 fejrede Brugsen 119 friske år. Anledningen var, at den første Brugs åbnede i 1866 i Thisted.

Lokalbladet med de 31.000 glade læsere

FOLKEBIBLIOTEK DJURSLÅ

41. ÅRGANG   ONSDAG DEN 30. OKTOBER 1985

Brugsen fylder 119 friske år - det skal fejres...

FREDAG D. 1/11
byder vi på smagsprøver af den berømte ungarske rødvin Egri Bikavér

TORS DAG D. 31/10
er der et æble til alle børn, der følges med voksne

LØRDAG D. 2/11
serverer vi Blå Cirkel kaffe og småkager
Vi glæder os til at se jer!

SUPERMARKED AUNING
- en friskere butik...   TLF. 48 35 11

Hvordan mon Brugsen ser ud om 5-10 år?

Vi har bedt Bente Hedegaard, formand for Brugsens bestyrelse fra 2000 til 2010, om at kigge lidt i krystalkuglen og give sit bud på fremtiden for SuperBrugsen i Auning.

Lad mig slå fast med det samme: SuperBrugsen Auning er her også om 5-10 år. Men der vil helt sikkert være nogle forandringer. Den teknologiske og digitale udvikling brager af sted. Vi ser allerede butikker i andre lande, der alene betjenes digitalt og teknologisk – helt uden at der er medarbejdere til stede, og hvor registrering af varekøb og betaling heraf foregår ved, at vi selv scanner varerne, eller at varerne scannes automatisk, idet vi går ud ad døren. Det er dog min oplevelse, at vi er mange, der sætter pris på den gode service – så udfordringen vil være at finde en balance, der kan bære økonomisk – og sikkerhed for at have medarbejdere med de rette kompetencer.

Der vil være rift om gode medarbejdere i fremtiden. For ét er sikkert – muligheden og teknologien til ren selvbetjening er til stede, hvis man vil bruge det koncept. På visse metrostationer i Sydkorea kan man købe ind via QR-koder og få leveret de bestilte varer ved hoveddøren samme dag. Sådanne eksempler giver stof til eftertanke – og nødvendigvis også basis for at arbejde meget strategisk med indsatsområder, der tilgodeser ny og ændret forbrugeradfærd.

Mobilen bliver mere og mere brugt til indkøb af dagligvarer. I Sydkorea er det i dag muligt at bestille sine dagligvarer på metrostationerne, sådan at de er klar til levering, umiddelbart efter at man er kommet hjem.

Bæredygtighed og økologi er to andre emner, der også vil blive meget mere fokus på i fremtiden. Forbrugerne vil ikke fortsætte med at få varer i emballage, der bare skal smides ud, og som bidrager til forurening og belastning af miljøet. Det bliver et indsatsområde for hele Coop-koncernen at finde en vej, der anerkendes og accepteres af forbrugerne. Og der er en forventning til, at netop "vores Brugs" er med til at løse de globale udfordringer med CO₂-udledning og global opvarmning. Heldigvis er Coop meget med på bølgen om økologiske varer.

En bekymring i branchen er, om man så fortsat kan skaffe nok økologiske varer. Der kan blive kamp om de attraktive produkter, og her skal man kende sin besøgelsestid. Jeg kan forudse, at der bliver større mulighed for, at de lokale Brugser kan indgå i forpligtende samarbejder med de lokale producenter – og dermed opnå større sikkerhed for leverance.

En ny udfordring, der skal løses, er den ændrede forbrugeradfærd. Åbningstiden vil sandsynligvis blive flydende. På nogle tidspunkter måske uden personale – og med ren selvbetjening – og på andre tidspunkter med den gode service, som vi kender i dag. Måske vil der være døgnåbent. Måske vil der være mindre åbent og i stedet være meget mere udbringning af varer. Jeg tror, der vil være behov for at udvikle et koncept, hvor der bringes varer ud løbende – og med meget kort varsel. Familierne i dag ser meget forskellige ud, og rigtig mange har ikke tid/lyst til at bruge meget tid på indkøb og madlavning. Det vil betyde udvikling af mange forskellige typer af leveringer. Og det skal gøres nemt at få bragt varer og færdige retter ud, som stort set er klar til brug. Færdige retter med kvalitet, levering af helhedsløsninger til hele familien, frokost til virksomheder og hvad fantasien ellers kan udvikle af tilbud.

Vil der være lige så mange Brugser på landsplan som i dag? Det vil afhænge af, hvor dygtig man er til at tilpasse sig efter samfundsudviklingen, forbrugeradfærd, leverancesikkerhed, kvalitet, grøn omstilling, økologi og meget mere. Men et er sikkert – vi har stadig en Brugs i Auning!

Måske får denne varebil meget mere at bestille i fremtiden? Skal den levere færdigretter og dagligvarer ud til travle familier med meget kort varsel i stil med det, pizzeriaerne allerede praktiserer?

Hvordan ser uddeleren på fremtiden?

Vi har spurgt uddeler Anders Rasmussen om, hvordan SuperBrugsen ser ud om 5-10 år. Anders Rasmussen fortæller: - Vi har indført en mobilløsning, der hedder *Bip & Betal*, men der er stadig personlig betjening ved kassen, men nok ikke mere end ved to af kasserne. Butikken vil være åben fra kl. 7.00 til kl. 22.00 alle dage.

Vi vil have mindst tre gange så mange økologiske varer som i dag. Kioskdelen vil have fokus på *takeaway-mad* og hurtige madløsninger med mulighed for spisning i butikken. Slagter og delikatesse laver rigtig mange færdigretter, da flere og flere forbrugere ikke selv vil lave mad. Derfor har vi minimum én kok ansat til at lave færdigretter og inspirere kunderne.

Udbringning af varer til de mindre byer i nærheden, hvor der ikke er butikker mere, vil være indført. Og vi vil i stor stil køre med *bestil-og-hent*, hvor to til fire medarbejdere gør kundernes varer klar til udbringning syv dage om ugen.

Anders Rasmussen slutter: - Og så vil tilbudsavisen ikke udkomme, men vi vil have fået dobbelt så mange medlemmer, da medlemsfordelene er rigtig store og attraktive.

Fakta om SuperBrugsen i dag

Omsætningen 2018: 100 mio. inkl. moms

- 10 % frugt og grønt
- 15 % kioskvarer
- 3 % brød og kager
- 2 % færdigretter, egen produktion
- 15 % mejeriprodukter
- 10 % vin og vand
- 45 % andet

58 ansatte omregnet til fuldtidsstillinger

- 9 har mere end 10 års anciennitet
- 4 har mere end 25 års anciennitet
- 1 har mere end 35 års anciennitet

Formænd for Auning Brugsforenings bestyrelse:

1919-1928: Gårdejer R.H. Harder, Tårup
1928-1931: N.M. Rasmussen, Auning
1931-1932: Jens Hansen, Tårup Kær
1932-1946: Gårdejer R.H. Harder, Tårup
1946-1962: Gårdejer Aage Jensen, Tårup
1962-1962: Tage Nielsen, Tårup
1962-1984: Savskærer Frode Pedersen, Auning
1984-1989: Kontrolassistent Agner Sørensen, Auning
1989-1993: Else Schmidt, Liltved
1993-1999: Margit Møller, Auning
1999-2000: Torben B. Olsen, Auning
2000-2010: Bente Hedegaard, Auning
2010- : Carl Byrialsen, Vivild

Uddelere i Auning Brugsforening:

1919-1926: Christian Stenfeldt virkede i 7 år
1926-1963: Carl Madsen virkede i 37 år
1963-1991: Erik Holm Pedersen virkede i 28 år
1991-2003: Ole Laursen virkede i 12 år
2003-2017: Peder Bak virkede i 14 år
2018- : Anders Rasmussen

**Dividendeudbetalinger
de første 20 år**

1920: 5 %
1921-1931: 0 %
1932: 6 % + 2 % henlægges
1933: 5 % + 1 % henlægges
1934: 6 %
1935: 6 % + 2 % henlægges
1936: 8 % + 1 % henlægges
1937: 7 %
1938: 7 % + 1 % henlægges
1939: 7 %
1940: 7 %
1941: 7 %
1942: 0 %
1943: 5 %
1944: 4 %
1945: 5 %
1946: 4 % + 1 % henlægges
1947: 5 %
1948: 4 ½ %
1949: 5 %

De røde tal
henviser til
hvilken side
milepælen
omtales.

Milepæle for Auning Brugsforening

- 1880** I starten af 1880'erne blev den første Brugs oprettet i Torvegade 16 **4**
- 1890** Ca. 10 år efter lukker Brugsen, og uddeler I.S. Rasmussen starter egen forretning **5**
- 1919** 17. maj 1919 stiftes *Auning og Omegns Brugsforening* i Forsamlingshuset **7**
Gårdejer R.H. Harder, Tårup, vælges som Brugsforeningens første formand **61**
Christian Stenfeldt fra Uggelhuse ansættes som den første uddeler **7**
- 1926** Niels C. Stenfeldt fratræder, og Carl Madsen tiltræder som ny uddeler **8**
Brugsen starter vareudkørsel i uddeler Carl Madsens private bil
- 1936** Butik og lager bliver udvidet og moderniseret, bl.a. med nye store udstillingsvinduer
- 1937** Brugsens omsætning runder 100.000 kr. **11**
- 1939** Brugsen begynder at forhandle spiritus **9**
- 1944** Brugsen fejrer sit 25-års jubilæum med madkurv og svingom i Forsamlingshuset **21**
- 1963** Carl Madsen fratræder efter 37 år, og Erik Holm tiltræder som ny uddeler **27**
- 1964** Indførelse af kontant betaling på forbrugsvarer **19**
- 1966** Brugsens omsætning runder 1 million kr. **11**
- 1967** Kirsten Wyrztz vælges som det første kvindelige bestyrelsesmedlem **14**
Brugsen bygger ny butik bag den gamle butik, som efterfølgende nedrives **24**
Butikken bliver Aunings første selvbetjeningsbutik **26**
- 1969** Brugsen fejrer sit 50-års jubilæum, bl.a. med historisk butikslokale på lageret **29**
- 1974** Brugsens omsætning runder 5 millioner kr. **11**
- 1975** Brugsen ændrer ansvarsprincippet fra *solidarisk ansvar* til *begrænset ansvar*
- 1976** Brugsen åbner ny butik på 1.000 kvm på Centervej **31**
Flensborglageret overtager Brugsens ejendom på Vestergade 14 **5**
- 1977** Brugsens omsætning runder 10 millioner kr. **11**
- 1983** Dobbelt jubilæum: Erik Holm fejrer sit 25. år som uddeler, heraf 20 år i Auning **38**
Frode Pedersen fejrer sit 25. år i Brugsens bestyrelse, heraf 21 år som formand **38**
- 1984** Brugsen udvider med 350 kvm og fejrer 65-års jubilæum **36**
- 1987** Brugsen begynder at handle med økologiske grøntsager
- 1989** Else Schmidt vælges som den første kvindelige formand **14**
- 1989** Brugsens 70-års jubilæum fejres bl.a. med stor jubilæumsavis

- 1991** Brugsen bliver til SuperBrugsen. Erik Holm fratræder. Ole Laursen tiltræder **42**
- 1994** Brugsen fejrer sit 75-års jubilæum **42**
- 1998** Nyt indgangsparti og udvidelse med lokaler til Vivild og Omegns Sparekasse **48**
Ny vej mellem centerområdet og Vestergade indvies **49**
- 1997** Brugsens omsætning runder 50 millioner kr. Tankanlægget indvies den 5. dec. **46**
- 2000** Brugsen afskaffer dividenden. Den sidste dividende i 2.000 lød på 2 % **19**
- 2001** Netto åbner. Brugsen har været aktiv for at få Netto som nabo **51**
- 2003** Ole Laursen fratræder, og Peder Bak tiltræder som ny uddeler **61**
- 2008** Brugsen udvides for 20 millioner og har nu 4.493 kvadratmeter under tag **53**
- 2011** Elektroniske pris- og vareroplysninger indføres på alle hyldekanter **54**
- 2014** SuperBrugsen kommer på Facebook. 3.900 følgere får her dagligt nye tilbud **64**
Bogføringen af foreningens regnskaber udliciteres til et firma i Indien **54**
- 2016** Butikslokalet udvides med 400 kvm og Brugsen råder nu over 2.000 kvm butik **55**
- 2017** Peder Bak stopper som uddeler. Anders Rasmussen ansættes som ny uddeler **61**
SuperBrugsen uddeler overskudsmad til værdigt trængende 23. december **63**
- 2018** Brugsen runder 100 millioner i omsætning inklusive moms på den sidste dag i 2018 **11**
- 2019** Brugsen fejrer sit 100-års jubilæum

Hvert år op mod jul står SuperBrugsen med madvarer, som desværre skal smides ud. Madvarerne fejler ikke noget, men ifølge reglerne må de ikke sælges efter jul. I 2017 startede SuperBrugsen med at pakke julemad til værdigt trængende. Connie Nielsen og andre frivillige stod for pakning og uddeling.

Rigtig mange af medarbejderne i SuperBrugsen deltager med stor iver i den daglige markedsføring på Facebook.

Læs også

Auning-Hallens 50-års jubilæum

Nørgaard Ost

Fodboldpigerne fra 1992

Historien om Auning-kvinden

Floes Teglværk satte sine spor

Uroksen fra Lykkegården

Middelaldervejen i Auning Mose

Kæmpefabrik saboteret i 1943

Ejnar Thuesen Johansens erindringer

Det gamle Hospital

Knud Søgaard Poulsen og modtagergruppen

De har skudt Marius

Auning Elektricitetsværk

Eventyret om Jydsk Genkul

Min læretid ved købmand Gerstrøm

Togulykken 1959

Pyromaner på spil i Auning

Auning Kirke som "hønemorkirke"

Find dem på

AuningBymuseum.dk

Hvornår var det nu det var? *Se side 43*

- Hvorfor skulle de tre første uddelere betale for at blive ansat som uddelere i Brugsen? *Se side 16*
- Var Brugsen Gazellevirksomhed længe før begrebet blev lanceret? *Se side 10*
- Hvorfor var det Brugsen, der skabte grundlaget for centerområdets succes? *Se side 50*
- Hvordan så Auning ud i 1919? *Se side 13*
- Hvordan kan det være, at Brugsen var meget aktiv for at få Netto som nabo? *Se side 51*
- Hvorfor blev Sagførergrunden et særdeles godt aktiv for Brugsen? *Se side 50*
- Hvem var de to personer, som i særlig grad skabte fornyelse og fremgang for Brugsen? *Se side 27*
- Hvorfor gik der 48 år før den første kvinde blev valgt ind i bestyrelsen? *Se side 14*
- Hvorfor var medlemmernes kredit ved at tage livet af Brugsen? *Se side 9*